

Open brief aan alle federale Kamerleden

Stem niet voor een maatregel die zijn doel voorbijschiet

Woensdag aanstaande, 24 april, aan de vooravond van de ontbinding van de Kamer, mag u stemmen over een wetsvoorstel, met referentie 54/3550, dat volkomen zijn doel voorbijschiet.

Aan het nieuwe 'Wetboek van vennootschappen en verenigingen' zouden maatregelen worden toegevoegd *"ter voorkoming en bestrijding van vormen van criminaliteit, zoals oplichting, witwassen en financiering van terrorisme"*. Het tweede deel van het wetsvoorstel verplicht verenigingen en stichtingen om een register bij te houden en neer te leggen, van alle giften van en naar het buitenland, vanaf een bepaald minimaal bedrag per vereniging. *"Dit register vermeldt : datum van de gift, aard van de gift, naam, voornaam, geboortedatum en -plaats en woonplaats van de tegenpartij of, ingeval het een rechtspersoon of een structuur zonder rechtspersoonlijkheid betreft, naam, in voorkomend geval ondernemingsnummer, rechtsvorm en adres van de zetel en wijze waarop de transactie werd uitgevoerd en nadere gegevens rond de transactie. Alle giften, in natura of in contanten, waarvan de vereniging of stichting, rechtstreeks of onrechtstreeks, de begunstigde of de schenker is, door een schenker of aan een begunstigde van wie de woonplaats of de zetel zich niet op het Belgische grondgebied bevindt, worden in dat register ingeschreven binnen [dertig] dagen na ontvangst of verzenden ervan."*

Uiteraard delen wij, verenigingen en stichtingen die beroep doen op de vrijgevigheid van de bevolking, de bezorgdheid van de wetgever om dit soort criminaliteit te voorkomen en te bestrijden. De voorbije jaren hebben wij als sector trouwens onze verantwoordelijkheid in dit verband opgenomen, door actieve medewerking aan de *peer-to-peer* evaluaties in het kader van GAFI-FATF en aan opvolgingsvergaderingen van de FOD Justitie. Voor het uitwerken van de voorliggend wetsvoorstel, werd evenwel geen rekening gehouden met onze ervaring, onze analyse en onze mening.

Die mening is zeer duidelijk : het houden van een Giftenregister, voorzien in dit wetsvoorstel, voldoet niet aan een proportionaliteitsanalyse want staat buiten verhouding tot het te verwachten resultaat; vervolgens zal het weinig of geen preventief of ontradend effect hebben en tenslotte zelfs potentieel contraproductief zijn.

Het aanleggen en onderhouden van het gevraagde Giftenregister zal een belangrijke en bijkomende inzet van tijd, middelen en mensen vergen. Het identificeren van alle – rechtstreekse en onrechtstreekse – giften en andere bijdragen uit het buitenland en de registratie van de gevraagde gegevens zijn momenteel helemaal niet standaard ingesteld in onze sector. Vele verenigingen en stichtingen in ons land steunen projecten en organisaties in het buitenland, maar deze steun kan in de meeste gevallen juridisch niet als 'gift' beschouwd worden.

Dankzij bestaande wetgeving, worden nu al door banken, wisselkantoren, notarissen, enz... jaarlijks bijna 30.000 meldingen van verdachte geldstromen overgemaakt aan de federale anti-witwascel. Ruim 800 daarvan worden doorgespeeld aan het gerecht. Slechts enkele dossiers betreffen een vereniging met rechtspersoon (op een totaal van meer dan 100.000 !). Intussen wordt wel een sfeer van verdachtmaking geschapen rond het volledige middenveld en het rijke verenigingsleven in ons land. Justitie heeft trouwens altijd de mogelijkheid om, ingeval van ernstige verdenking, onderzoeksdaden te stellen, met inbegrip van huiszoeken, desgevallend ook in de boeken van verenigingen.

Het Giftenregister zou de overheid toelaten om toegang te krijgen tot bepaalde informatie, ten vroegste 30 dagen na de feiten, vaak pas maanden of jaren nadien, wat eigenlijk betekent dat het preventief karakter van de maatregel bijzonder beperkt is. De gegevens in het Giftenregister kunnen eventueel wel een onderzoekshypothese onderbouwen of bijkomende bewijskracht opleveren. Ook het ontradend karakter van de maatregel is verwaarloosbaar. We mogen immers veronderstellen dat de invoering van dit register er individuen, organisaties of bedrijven met de criminele intenties die wij willen voorkomen en bestrijden, zal toe brengen om onder de radar te gaan en hun geldstromen zodanig te organiseren dat zij niet meer in een register voorkomen.

Eind februari heeft een meerderheid onder u een nieuw Wetboek gestemd dat vennootschappen en verenigingen op dezelfde hoop gooit en dat een essentieel onderscheidend karakter - '*van maatschappelijk belang*' - in rook doet opgaan. Ook voor het opstellen van dat Wetboek hebben noch de Minister noch de Kamer rekening gehouden met de ervaring, de analyse en de mening van onze sector. Nochtans hadden wij ervoor gepleit om de eerstelijnscontrole van verenigingen gevoelig op te drijven, door te verbieden dat de bestuurders de meerderheid kunnen uitmaken van een Algemene Vergadering en aldus zichzelf controleren. Het nieuwe Wetboek heeft de vorige regels nog verder versoepeld...

Wij verzoeken u, dames en heren volksvertegenwoordigers, om het wetsvoorstel met referentie 54/3550 te verwerpen. Af te wijzen in zijn geheel, ook al zijn wij gewonnen voor het eerste luik, dat een veralgemeende transparantie invoert dankzij de neerleggingsplicht voor de jaarrekeningen van verenigingen en stichtingen, ongeacht hun grootte, bij de Balanscentrale van de Nationale Bank van België. Kosteloos, als het kan.

- **Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving**
  - Michel Lorge, voorzitter
  - Erik Todts, ondervoorzitter

- **Artsen zonder Grenzen**
Bertrand Draguez Tripels de Hault, voorzitter

- **UNICEF België**
Eddy Boutmans, voorzitter

- **Dokters van de Wereld**
Henri De Ridder, voorzitter

- **Stichting tegen Kanker**
Huy-Quan Nguyen, directeur